

žarek dobrote

5/XV
maj
2017

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Pokloni zvezek

3 ••• Gore vabijo

KARITAS V ŽUPNIJI

4 ••• Socialno-karitativne dejavnosti v župnijski Karitas

GRADIMO DRUŽINO

6 ••• Duhovna praznота

6 ••• Veliko otrok čuti, da jim nekaj manjka, in hrepenijo viru, iz katerega črpajo

STAREJŠI MED NAMI

8 ••• Obiski v domu za starejše

NA OBISKU

9 ••• Pojdi in tudi ti tako delaj

11 ••• Ljubezen je motor, ki poganja naše upanje

12 ••• Programi pomoči v mreži Karitas v letu 2016

13 ••• »Bodi pozoren. Bodi previden.«

14 ••• Velikonočni pirhi ali velikonočni zajček

KOPER

14 ••• Sveta Gora v postnem času

15 ••• Vi ste sol zemlje, vi ste luč sveta

16 ••• Veliki teden malo drugače

MARIBOR

16 ••• Utrinki iz socialnovarstvenih programov

17 ••• Praznovali smo Veliko noč

MURSKA SOBOTA

19 ••• Viški hrane v dobrotelne namene

NAPOVEDNIK

SLOVENSKA KARITA

Letovanje starejših v Sončni hiši v Portorožu

8.–12. 5. Letovanje starejših iz ŠK Ljubljana

15.–19. 5. Letovanje starejših iz ŠK Koper

29. 5.–2. 6. Letovanje starejših iz NSK Maribor

ŠKOFIJSKA KARITAS CELJE

10.5. Skupina za starejše, Vrbje ob 9h

10. 5. Brezplačno striženje, Vrbje ob 13h

11. 5. Tečaj šivanja, Vrbje ob 10h

17. 5. Predavanje z naslovom: Novosti na področju socialnovarstvenih prejemkov, Vrbje ob 18h

19. 5. Skupina za starejše, Celje – Sv. Duh ob 8.30

23. 5. Usposabljanje za spremstvo starejših, Dom ob Savinji, Celje ob 9h

24. 5. Brezplačno striženje, Vrbje ob 13h

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

3. 5. Srečanje Kraške DK

8. 5. Srečanje DK Vipavske, Postojnske in Idrija-Cerkno

9. 5. Srečanje Tolminske OK

9. 5. Druženje vseh generacij, Ilirska Bistrica

21. 5. Srečanje bolnih in ostarelih Kraške dekanije, Vreme

22. 5. Umetniki za Karitas v Murski Soboti

23. 5. Srečanje Goriške OK

26. 5. Odbor za materialno pomoč ŠK, Ajdovščina

27. 5. Končni izlet PNC

Mir se začne z nasmehom.

Ne uporabljajmo bomb in pušk, da bi premagali svet. Uporabljajmo ljubezen in usmiljenje.

Mir se začne z nasmehom – petkrat na dan se nasmehnite nekemu, kateremu se pravzaprav sploh ne želite nasmehniti. Naredite to za mir. Na ta način izžarevajte božji mir in prižigajte njegovo luč, in ugašajte v svetu in v srcih vseh ljudi sovraštvo in željo po oblasti.

Sv. Mati Terezija

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN Tatjana Splival •

tema meseca

POKLONI ZVEZEK

Jana Flajs

Na Slovenski karitas bomo letos že deveto leto povabili k podpori in sodelovanju v akciji **Pokloni zvezek** vse šole in vrtce v Sloveniji. K solidarnosti vabimo tudi vse veroučne in mladinske skupine. Namen akcije je v prvi vrsti zbiranje zvezkov za otroke iz socialno ogroženih družin, velik pomen pa ima akcija iz vidika vzgoje za solidarnost s sovrstniki.

Šole in skupine, ki bi želele sodelovati, bodo dobile gradivo za izvajanje delavnic, ki ga lahko naročijo na Slovenski karitas. Otroke in njihove starše prosimo, da poklonijo **nov veliki črtani zvezek** za osnovnošolce, ki tudi v Sloveniji potrebujejo pomoč. Zvezke zbiramo za več kot 12.000 socialno ogroženih otrok, ki jim bo Karitas preko poletja pomagala s šolskimi potrebščinami. Otroci, ki bodo zvezek podarili, bodo prejeli razglednico, na katero bodo lahko zapisali misel, pozdrav ... in/ali narisali tudi risbo za skritega prijatelja v stiski, ki bo zvezek prejel.

Akcija je bila v preteklih letih zelo uspešna. V letu 2016 je sodelovalo **270 osnovnih šol in 106 vrtcev**, v katerih se je na naše veselje zbralo **več kot 30.000 zvezkov**.

Iskrena hvala vsem mentorjem za dosedanje pomoč in spodbudo učencev k solidarnosti. **Najlepša hvala** tudi sodelavcem Karitas, ki ste in boste obiskali sodelujoče šole in vrtce ter zvezke razdelili med otroke, ki jim jih starši zaradi različnih stisk težko kupijo.

Za sodelovanje veroučnih in mladinskih skupin pišite na jana.flajs@karitas.si in naročite gradivo. •

GORE VABIJO

Danica Berce

3

Vabilo na 7. tradicionalni pohod v dolino sedmerih triglavskega jezera

Leto je naokrog, narava se je že krepko prebudila, se odela v najlepše sveže barve, ozaljšana kot nevesta vabi v svoj objem. V svoj objem vabijo tudi prelepe slovenske gore.

Ko sonce že dodobra ogreje sive skale in s svojimi žarki boža vršace ter v kotanje in brezna meče dolge sence, je vabilo vedno močnejše. Takrat tudi svizci plešejo svoj igrivi ples na mehki preprogi pisanega planinskega cvetja. To je najlepša pravljica, o kateri sanjamo ob dolgih zimskih večerih.

Obujemo si pohodne čevlje, si oprtamo nahrbtnik, vzamemo popotno palico in krenemo, najbolje v dobri družbi, saj družba prijateljev čudovite vtise samo še poglobi.

Ob škripajočih korakih in žvenketu pohodnih palic se razvije prijeten klepet ter zasliši tudi kakšna pesem. Ko se pot strmeje dvigne pogovor, utihne in sliši se samo še odmev in glasnejše dihanje, kot da bi hoteli še globlje zajeti vse lepote, ki nas obdajajo.

Si želiš vse te lepote doživeti, se obogatiti in napolniti skrinjico spominov z najlepšimi doživetji tako narave kot prijateljstva?

Pridruži se nam **8. in 9. 7. 2017** v organizaciji Slovenske karitas z glavnim organizatorjem Ludvikom Stoparjem – Lukom. Gremo v dolino sedmerih triglaviških jezer, tokrat že sedmič po vrsti.

Prijavite se najkasneje do 25. junija oziroma do zasedbe mest, in sicer pri voditeljih župnijskih Karitas ali na Slovenski karitas. Še najbolje pa pri Ludviku Stoparju – Luku na številki 041 397 950 po osmi uri zvečer. Pri njem dobite tudi dodatne informacije.

Morda dvomite v svoje pohodne sposobnosti. Ne bojte se, z nami bodo tudi usposobljeni vodniki, ki vam bodo v pomoč. Udeležba na pohodu je lahko tudi izziv za skupnosti župnijskih Karitas, da se srečate tudi v drugačnem okolju, kjer se spletajo posebne vezi, in ne le pri težkih vprašanjih in razdeljevanju pomoči. Povabite tudi mlade, ki jih v prihodnosti vidite pri sodelovanju v vaši ŽK. Ob prijetnem druženju se boste lahko bolje spoznali. •

Karitas v župniji

SOCIALNO-KARITATIVNE DEJAVNOSTI V ŽUPNIJSKI KARITAS

Iz priročnika za razvoj župnijskih Karitas: Ljubi svojega bližnjega, pripravili člani nacionalne koordinacijske skupine za sodelovanje Karitas v jugovzhodni Evropi.

Vsak kristjan bi moral za svojega bližnjega storiti kaj konkretnega, mu z dobrimi deli pomagati. Jezus Kristus je pri tem najboljši zgled, saj nam je s svojimi dobrimi in pomembnimi deli pokazal pot do Božjega kraljestva.

Sveto pismo daje dobre primere, kako naj kristjani Jezusove besede uresničujemo, kako naj brez predsodkov v ponižnosti diskretno služimo, darujemo svoj čas in tako vračamo upanje. Primeri: Lk 10,25-37 (prilika o usmiljenem Samarijanu), Mt 25,31-46 (koze in ovce), Apd 4,32-37 (verniki delijo svoje imetje).

Poglejmo primer prilike o usmiljenem Samarijanu. Ta odlomek je zanimiv za branje in analizo v vaši skupini. Upoštevate lahko naslednje predloge in poudarite dejanja Samarijana, saj so model hoje za Jezusom in pomoči drugim.

»Neki človek je šel iz Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnike. Ti so ga slekli, pretepli, pustili napol mrtvega in odšli.« Ta oseba predstavlja vsakega človeka iz skupnosti, ki je zapadel v težavo, revščino ali druge stiske. Hodil je po zahtevni poti (še danes je pot iz Jeruzalema v Jeriho strma in ovinkasta) in najverjetneje svojega izleta ni najbolje načrtoval: na nek način je iskal nesrečo, in je tako na koncu sam odgovoren za svoje uboštvo in stisko. Vendar ni pomembno, kako in zakaj je postal ubog: potreben je pomoči in poklicani smo, da mu brez obsojanja pomagamo. Ta človek je namreč podoba vseh ubogih okoli nas.

»Do njega je prišel neki Samarijan, ki je bil na potovanju. Ko ga je zagledal, se mu je zasmilil.« Tako kot Samarijan moramo tudi mi videti uboge in do njih začutiti empatijo (opazovanje revščine), ne pa iti mimo kakor duhovnik ali Levit iz prilike. Samarijan je imel svoje opravke, a se je ustavil: pomagal je ne le v prostem času, temveč se je bil pripravljen odpovedati svojim načrtom zato, da bi pomagal ubogemu, to je postala njegova prioriteta. Tudi mi smo poklicani, naj »pristopimo k njemu«, saj ne moremo pričakovati, da bodo revni prišli do nas, ampak bomo morali sami storiti kaj, da odkrijemo njihovo stisko.

»stopil je k njemu, zlil olja in vina na njegove rane in jih obvezal. Posadil ga je na svoje živinče, ga peljal v gostišče in poskrbel zanj.« Pomoč, ki jo je nudil Samarijan, je kombinacija konkretnih dejanj in moralne

podpore. Najprej je nudil vso materialno pomoč, ki jo je lahko: olje, povoje, osla. Toda nismo poklicani, da zadostimo le materialnim potrebam ubogih, ampak da vidimo tudi njihove duhovne potrebe (v tem primeru potrebo po ljubljenosti in sprejetosti – če ste pazljivo prebrali, ste videli, da je Samarijan v krčmi spal ob ubogem, da mu je bil blizu ponoči).

»Naslednji dan je vzel dva denarja, ju dal gostilničarju ...« Samarijan je resnični prostovoljec, saj je pripravljen dati nekaj, kar pripada njemu samemu.

»... in rekel: *Poskrbi zanj, in kar boš več porabil, ti bom nazaj grede povrnil.*« Mnogo študij je poudarilo, da krčma predstavlja skupnost. V tem primeru Samarijan ni sam skrbel za ubogega, temveč je v svoje delo vključil tudi skupnost okoli sebe. Naše socialne službe bi morale storiti podobno, tj. ne bi smele za vse skrbeti same, temveč naj bi skušale vključiti čim več ljudi iz skupnosti (pedagoška vloga). Poleg tega je Samarijan moral nadaljevati svojo pot, vendar je ubogemu pokazal resnično sočutje in mu obljubil, da se vrne, saj ni mogel pozabiti, kako je ta neznanec postal njegov bližnji, in je želel nadaljevati človeški odnos z njim.

V takem primeru se nobena Karitas ne more izogniti konkretnim dobrim delom, saj je služenje bližnjemu avtentični znak ljubezni. Župnijska Karitas se ne more uresničevati le skozi govorjenje in opozarjanje na težave, temveč potrebuje konkretna dejanja. Če ima župnija župnijsko Karitas ter pozna težave in potrebe v okolju, se mora skušati na stiske odzvati! Ti »odgovori« so »socialno-karitativne dejavnosti« oz. »socialne službe« ali »programi«.

Socialno-karitativne dejavnosti znotraj Karitas so potrebne in predstavljajo njen ključni del. So izrednega pomena, saj bi brez njih Karitas predstavljala ne-dejavno vero, vero brez dobrih del. Znotraj ŽK naj bi predstavljali odgovor na konkretne potrebe skupnosti, kot rezultat analize potreb teritorija: dobra ŽK se odzove na situacijo, ko jo dobro spozna! To pomeni, da moramo situacijo pred ustanovitvijo socialnih služb/konkretne pomoči analizirati. Po opravljeni analizi okolja, ko spoznamo vse potrebe in sredstva, moramo najti pravo rešitev, kajti samo poznavanje le-teh ni dovolj.

Odgovarjamo lahko na vrsto problemov: osamljenost, bolezen, ekonomske tegobe, odvisnost, nesreče, marginalizacija ... Seznam bi lahko bil brez konca!

S temi težavami se spopadajo mnoge socialne službe znotraj Karitas in se med seboj tudi razlikujejo. Vsaka jih namreč organizira glede na možnosti, tako imamo npr. javne kuhinje, obiskujemo bolne in ostarele na domu, razdeljujejo se oblačila in hrana revnim ... Sveti Janez Pavel II. je v svoji encikliki *Novo Millennio Ineunte* predlagal, naj pri organizaciji in izvedbi socialno-karitativne dejavnosti v ŽK »uporabimo domišljijo«.

Socialno-karitativne dejavnosti predstavljajo mo-žnosti pričevanja za Ljubezen v skupnosti. So »znak« tistim, ki lahko pomagajo, »glas« tistim, ki so v stiski. Predvsem pa so znamenje ljudem v stiski, da upanje in rešitev iz zagate še vedno ostaja.

Ne pozabite!

- Bistvo socialno-karitativnih dejavnosti v Karitas so najrevnejši – Karitas pomaga ljudem, na kate-re je družna »pozabila«. Vsakokrat, ko zanje nekaj naredimo, uresničujemo Božjo ljubezen, ki nas jo je učil Jezus.
- Glavni cilj socialno-karitativne dejavnosti ni popol-na rešitev problemov – Karitas ni rešitelj družbe –, ampak roka, ki pomaga k prvim korakom.

Pedagoška vloga socialno-karitativnega dela v Karitas

Vse dejavnosti v Karitas, tudi socialno-karitativna, morajo imeti pred očmi kot cilj vključitev celotne sku-pnosti. Tako bi Karitas res postala župnijska Karitas, njena socialno-karitativna dejavnost pa priča dejavne ljubezni (karitas) in njen glasnik.

Širjenje socialno-karitativnega dela je nujno, saj ŽK ne smejo biti odprte samo za nekatere. Na žalost se dogaja, da zaradi zanemarjanja pedagoške vloge soci-alno-karitativnega dejavnosti v mnogih ŽK ne delujejo tako. Ljudje, ki delajo na tem področju, pogosto pove-do, da se zaradi pomanjkanja prostovoljcev soočajo z velikimi težavami.

Ko torej načrtujete socialno-karitativne dejavnosti, pomislite tudi na nove sodelavce – prostovoljce. Tako bo lahko vaša ŽK odrta za vse in dajala jasen in glasen znak. Ne pozabite vključiti celotne skupnosti in novih ljudi že na samem začetku. Če boste v vaše dejavno-sti vključili prostovoljce šele takrat, ko jih boste potrebovali, najbrž ne bo delovalo.

Kriterij za dobro socialno karitativno dejavnost v ŽK

1. Kriterij za aktivacijo

Ali je socialno-karitativna dejavnost:

- sad analize potreb teritorija?
- rezultat razmisleka o tem, da na območju ni (ali ni dovolj) podobnih dejavnosti?
- nujna, da celotna skupnost odgovarja na problem?
- organizirana tako, da so vloge in odgovornosti znotraj Karitas jasne?

2. Kriterij za implementacijo

Ali je socialno-karitativna dejavnost:

- tista, ki promovira ljudi v stiski, ali jim dale le do-brodelno pomoč?
- orodje za pomoč revnim v brezizhodnih situacijah?
- znamenje Božje ljubezni ljudem v stiski, kristja-nom pa zgled hoje za Jezusom?
- ne le konkretna akcija, temveč tudi način za bolj-še spoznavanje problemov?
- v stiku z javnimi institucijami in službami?

3. Kriterij pedagoške vloge

Ali socialno-karitativna dejavnost:

- vključuje skupnost?
- predlaga drugačno miselnost, nov pristop, nov standard življenja župnije?
- je udeležena pri izobrazbi prostovoljcev, sodelavcev in skupnosti nasploh?

4. Kriterij za evalvacijo

Ali ŽK v okviru socialno-karitativne dejavnosti:

- omogoča redno ocenjevanje (evalvacijo) dela?
- redno analizira okolje, da bi se prilagajala novim situacijam? - na najboljši način uporablja sredstva (ljudi, strukture, denar)? •

gradimo družino

DUHOVNA PRAZNOTA

Bogdan Žorž

Do sedaj se v prikazih skorajda nismo dotikali področja duhovnosti. To ne pomeni, da duhovnost ni pomembna. Pravzaprav bi lahko skoraj pri vsakem od navedenih primerov posebej prikazali še vplive družinske duhovnosti na dinamiko razvijanja. In vsakokrat bi ugotovili, da v družini, kjer se dogaja razvijanje, nekaj hudo škriplje tudi na duhovnem področju. Ampak to ne pomeni, da razvijajo samo nereligiozne družine. Zdi se mi celo, da v tem pogledu ni kake posebej očitne razlike med družinami, ki se imajo za verne, in družinami, ki se imajo za ateistične.

Duhovnost je odprtost za poglobljena bivanjska vprašanja (Kdo sem? Od kod sem? Zakaj sem? Kaj je smisel mojega življenja? Zakaj živim?). Duhovnost je odprtost do drugih ljudi in vsega stvarstva (ljubezen), duhovnost je sledenje težnji po svobodi ob zavedanju in sprejemanju odgovornosti. Duhovnost ni nekaj naučenega, je nekaj, kar je človeku dano, vendar ne kot končni odgovori, kot končno vedenje, ampak le kot vprašanja, ki se v njem pojavljajo, neodvisno od okolja, v katerem odrasča, neodvisno od kulture in civilizacije. Temeljna bivanjska vprašanja so povsod, v vseh kulturah in civilizacijah enaka, iz česar smemo zaključiti, da so univerzalna, torej človeku dana!

Do razlik prihaja v iskanju odgovorov na ta vprašanja. Vprašanja lahko utišamo tako, da nekritično (kot introjekte) sprejmemo odgovore, ki jih ponujajo vere, sekte, ideologije. Še tako vnet pristaš neke vere, sekte ali ideologije je lahko duhovno zelo plitev, če nekritično sprejme odgovore, ki jih ponuja »njegova« vera, sekta. Njegova notranja vprašanja pač ostajajo neodgovorjena, nezadovoljena, tuji odgovori jih ne morejo zadovoljiti. Sprejem tujih odgovorov za svoje je navidezen, nepristen; če se z njimi ne poistovetimo,

jih lahko sprejmemo le kot neke zapovedi, prepovedi, obveznosti.

O duhovni praznoti pa običajno govorimo, kadar se posameznik skuša izmakniti pritisku teh osnovnih bivanjskih vprašanj, tako da jih zanika, da se dela, kot da teh vprašanj sploh ni, da ga ne zanimajo, da so nepomembna, da lahko dobro živi, ne da bi si oteževal življenje z njimi. Če se človek zave, da je običal v takšni duhovni (bivanjski) praznoti, doživi to resno osebno bivanjsko krizo, v kateri se mu zdi vse brez smisla, v kateri se mu zdi, da nima več nobene energije, nobene volje do življenja.

So pa ljudje, ki zmorejo dokaj uspešno živeti v takšni duhovni praznoti. Najdejo si nekakšne bergle, s pomočjo katerih shajajo. Morda so te bergle uspeh, ugled, moč veljava, morda premoženje, morda užitek, zabava. Pri takih ljudeh se problem pogosto v svoji razsežnosti pokaže šele v naslednji generaciji, pri otrocih. Takšni starši svojim otrokom ne morejo biti v nikakršno pomoč pri iskanju odgovorov na osnovna bivanjska vprašanja. Če jih togo vzgajajo po svojih navidezni »načelih«, se jim otroci prej ali slej uprejo in začnejo iskati svojo pot, svoje odgovore, seveda z različnimi uspehi. Morda pa je še težje odrasti otrokom, ki odrasčajo v taki duhovni praznoti ob na videz zelo ljubečih, skrbnih starših, starših, ki razvijajo.

Iz knjige: Razvjenost – rak sodobne družbe •

VELIKO OTROK ČUTI, DA JIM NEKAJ MANJKA, IN HREPENIJO PO VIRU, IZ KATEREGA ČRPAJO

Nataša Hanuna

Vsi mi smo ustvarjeni po Božji podobi in vsakdo izmed nas teži po presežnosti. Šele v odnosu s svojim Stvarnikom se lahko v polnosti uresničimo in dosežemo odrešenje. V svojem zavednem ali nezavednem hrepenenju po presežnem si vsi zastavljamo podobna vprašanja, kot jih omenja g. Žorž: Kdo sem? Od kod sem? Zakaj sem? Kaj je smisel mojega življenja? Zakaj živim? Nanje zmoremo najti odgovor le v živem in iskrenem odnosu z Njim. Zato je tako pomembno, kakšna je naša vzgoja. G. Žorž pravi, da je duhovnost odprtost do drugih ljudi in vsega stvarstva, je sledenje težnji po svobodi ob zavedanju in sprejemanju odgovornosti. Trdi, da je duhovnost danost, ki se je ne moremo naučiti. Strinjam se z njim. Otroku lahko omogočimo izkušnjo iskanja preseženega preko pristnega odnosa, ko mu v iskrenosti odgovorjamo na njegova vprašanja, kdo je, kakšen je, kje so njegove meje v našem odnosu z njim, in mu hkrati omogočimo tudi druge odnose, kjer se lahko uči,

sprašuje, dela napake, išče svobodo in prevzema odgovornost. Nadgradnja teh odnosov je največji dar, ki ga lahko otroku podarimo, ko ga učimo odnosa z Bogom, ki je naša najvišja avtoriteta, naš moralni kompas, najbolj popolna oblika ljubezni in odpuščanja, pri katerem vsi mi lahko vedno znova zajemamo.

Srečujem ogromno otrok in mladostnikov, ki so v iskanju Resnice. Iščejo odgovore na osnovna bivanjska vprašanja in hrepenijo po ljubezni, odpuščanju in sprejetosti. Njihove rane so velikokrat tako globoke in njihova praznosta tako velika, da dejansko potrebujejo Njega, ker se ne upajo več odpreti. Razlogi za duhovno praznoto so različni, vendar pa je najgloblji vzrok pomankanje pristnih odnosov, pomanjkanje iskrenosti. Tako v razvaženosti kot v zanemarjenosti ne dobivamo prave podobe o sebi, temveč popačeno, pa najsi bo preveč idealizirana ali preveč kruta. Povsod pa ponavadi manjka Božja avtoriteta, kajti ljudje smo zmotljivi – če pa na prvo mesto postavimo Boga, nam to lahko pomaga pravilno uravnavati naš moralni kompas.

Naj za ponazoritev opišem nekaj zelo različnih vzgojnih modelov. Vsem je skupna duhovna praznosta in pomanjkanje odnosa z Gospodom.

Mladostnik. Prihajal je iz prijetne krščanske družine. Redno so bili pri sv. mašah. Včasih celo med tednom. Na videz so delovali zelo zgledno. Ves čas so ga obhajale slabosti. Napadi panike. Nihče ni vedel, kaj je z njim narobe. Vozili so ga na vse mogoče preglede. In na koncu spoznanje, da je bil v širši družini zlorabljen. Obup. Bolečina. Ranjenost. Nerazumevanje in nezmožnost sprejemanja situacije v družini. Praznosta. Krivda. Vloženo je bilo ogromno ur svetovalnega dela, napredka pa ni bilo. Ta mladostnik se ni mogel soočiti s krivdo, ki mu jo je vcepljala tudi lastna družina. Vsaka skupina ljudi mu je predstavljala tesnobo. Tudi Cerkev. Nekam v njegovo podzavest pa je bilo položeno, da Jezus ozdravlja rane. Z veliko pomoči smo ga pripeljali do zakramenta sv. sprave, kjer se je prvič v celoti odprl. To je bil prvi premik naprej v rasti, v odpuščanju. Z veliko padci in vzponi, ki se še vedno dogajajo. Vendar določene rane resnično lahko zdravi le On in daje moč za naprej. Preko Njega pomagamo iskati smisel. Spomnimo se lahko na vse mlade v skupnosti Cenacolo ipd.

Pri svojem delu srečujem ogromno otrok in mladih, ki jim je vse brez zveze. Vedno jim je dolgčas. To je delno povezano z njihovo starostjo in potjo odrasčanja, delno z odvisnostjo od elektronskim medijem in stalno potrebo po vsakovrstnih dražljajih, delno s tem, da niso slišani v tem, kar sporočajo, velikokrat pa jim manjka smisel, cilj, h kateremu bi težili. V svojem življenju srečujem

veliko otrok, ki jim duhovna dimenzija manjka. Resnično čutijo, da jim nekaj manjka. Ob stikih z vernimi začutijo in zahrepenijo po nekem viru, iz katerega črpajo, in ne usahne. Poznam otroka, ki prihaja iz narodnostno in versko zelo mešane družine. V njegovi družini se skupaj s starimi starši prepletajo 3 zelo različne narodnosti in 4 različne religije. Že pri narodnostih je zbežan, kaj je. V religijskem smislu pa ni pripadal nobeni religiji. V tem otroku je bila resnična potreba nekam in komu v polnosti pripadati. Imel je občutek, da mu nekaj manjka, čeprav je dobival ljubezni in sprejetosti na pretek. Pri devetih letih je izrazil željo, da bi se dal krstiti. V življenju še nisem spoznala bolj hvaležnega in srkajočega otroka pri vsem, kar je sveto. Ker končno lahko izrazi tudi pripadnost neki skupnosti.

Koliko otrokom, ki so ranjeni, ogromno pomeni, da imajo tudi v nebesih nekoga, ki jih varuje in pazi na njih. Poznam otroke, ki jih zavračajo lastni starši. In zavest, da je nad njimi vseeno nekdo, ki mu ni vseeno zanj, lahko ogromno pomeni. Spomnim se zelo ranjene deklice. Vedno nam je povzročala preglavice. Nato pa smo ob tednu otroka nekoč v njeni skupini molili za vse tiste otroke, ki jim je težko, in prosili Jezusa, naj jim pošlje pomoč, ki jo potrebujejo. V njenem vedenju se je po tistem nekaj spremenilo. Morda je bila prav ta molitev tisti kamenček v mozaiku, ki ji je prižgal upanje in ji dal moč za spoprijemanje z vsakodnevnimi težavami. Ta deklica, za katero me je resnično skrbelo, je postala dekle in si pred kakšnim letom ustvarila svojo družino.

Poglejmo morda še v druge skrajnosti. Na polja razvajenosti. Vedno trdim, da je veliko lažje vzgajati tistim, ki imajo Boga za moralni kompas. Otrokom, ki tega nimajo, se meje takoj, ko so stran od staršev ali vzgojiteljev, zelo raztegnejo. Spoznala sem deklico, ki brez težav krade svojem staršem in ji to ne predstavlja nobenega problema, ker je ne dobijo. Deček v šestem razredu je trdno prepričan, da je ignoriranje sošolca njegova temeljna pravica in edina prava pot. Kje so vzroki za taka dejanja? Kaj je lahko drugega, če ne pomanjkanje vrednot, zavedanja tega, da nismo sami na svetu, da ni naš otrok tisti edini, ki ima vedno prav, temveč da ob njem sobiva tudi drug otrok, ki ima prav tako morda prav? Kje bomo na najbolj pristen način odkrivali, kdo ima prav? Verjamem, da v tem, da bomo otroke postavili z njihovih piedestalov in na oltar postavili Boga ter njegov moralni zakon in se ga mi – kot odrasli, kot starši, učitelji, vzgojitelji – prvi držali ter bomo v tem zgled otrokom, ki so nam zaupani, da jih peljemo po poti odrešenja. Na tej poti odrešenja nam je Jezus prvi zgled. V postnem času smo se z nekaterimi skupinami pripravljeni na srečanja z begunci. Veliko predsodkov

je bilo. Vprašanj, zakaj nam je tega treba, posebej v velikem tednu. Tistim, ki so imeli takrat veliko težav, sem postavila preprosto vprašanje: Sebe imenuješ kristjan? Jezusa imaš za zgled? Jezus je nosil križ. Kaj je to v primerjavi s tem, da ti za nekaj ur sprejmeš tujca in mu podariš svoj čas? In če pogledamo otroka, ki ne zmore sprejeti sošolca: V duhovni dimenziji mu lahko ponudimo vpogled v moč Jezusovega odpuščanja, v njegovo zmožnost odpuščanja tistim, ki so ga pribili na križ. V Jezusovo ponavljajoče odpuščanje nam za vse naše grešnosti, ki jih tako pogosto ponavljamo.

Predvsem pa lahko v duhovni dimenziji za vse, ki so nam poslani na pot, prosimo, da bi jim znali podariti tisto, kar resnično potrebujejo. In prav v priprošnji, da bi znali biti orodje v Gospodovih rokah, smo lahko tudi otrokom in mladim pravi zgled. •

starejši med nami

OBISKI V DOMU ZA STAREJŠE

mag. Polona Šporin

Strokovni delavci v domovih za starejše se močno zavedamo, da je prihod starostnika iz znanega domačega okolja pomembna odločitev in sprememba v življenju posameznika in tudi njegove družine. Starostnik prihaja v novo socialno okolje, med nepoznane ljudi z drugačnimi navadami in potrebami, kot jih je bil vajen do sedaj. Spremeni se vsakodnevni življenjski ritem, na novo se oblikujejo družinski odnosi, vzpostavijo se nova poznanstva, odprejo se nova obzorja in nove možnosti. Za mnoge starostnike, zlasti v podeželskem okolju, je to prvi odhod iz domače hiše, domače vasi.

Zato so ljudje, ki svojo jesen življenja preživljajo v domovih za starejše, toliko bolj veseli obiska ali najrazličnejših nastopov oz. predstavitev posameznikov ali različnih organizacij iz domačega kraja. Domovi za starejše v ta namen – da bi stanovalcem prinesli košček domačega kraja – vabimo k sodelovanju kulturna društva, občine, župnije in župnijska občestva, humanitarne organizacije, društva kmečkih žena, društva upokojencev, šole, dijaške domove in posameznike.

Vsi nastopi in predstavitve so v domovih za starejše dogovorjeni in stanovalci so o njih obveščeni. Strokovne službe si prizadevamo, da bi bili tudi obiski s strani raznih organizacij napovedani, dogovorjeni. Prizadevamo si tudi, da bi bili obiski skupinski – da društvo ali organizacija zbere svoje obiskovance za skupno mizo, kjer bo dovolj časa za pogovor in druženje, za prenos zanimivih novic, kavico in sladkanje z doma pečenimi piškoti ali drugimi lokalnimi dobrotami.

V Domu sv. Lenarta imamo zelo dobre izkušnje z ŽK ali drugimi organizacijami, ki svoj obisk napovedo in se odločijo za t. i. skupinski obisk. Obisk uskladimo v terminu, ko v domu ni drugih prireditev ali obravnav pri zdravniku, v službi fizioterapije idr. Za vse župljane, občane ali člane v socialni službi pripravimo vabila na srečanje in jim tako sporočimo, kdaj in kje se zberejo. Tako imajo vsi obiskovanci možnost, da se povabilu odzovejo in se udeležijo srečanja ter niso prikrajšani za udeležbo na domskih prireditvah ali izpostavljeni odločitvi, ali naj se udeležijo npr. rojstnodnevne zabave, ki jo organizira dom, ali obiska iz domačega kraja. Če smotrno uskladimo obiske, imajo stanovalci priložnost biti dvakrat veseli in vključeni tako v redno domsko dogajanje kot se udeležiti srečanja z ljudmi iz domačega kraja. Za srečanje v Domu sv. Lenarta ustrezno pripravimo prostor glede na predvideno število zbranih. Stanovalci se obiskov iz domačega okolja zelo veselijo in jih že nestrpnost čakajo, praznično se oblečejo ali celo naročijo k frizerki. Prednost dogovorjenih obiskov je tudi v tem, da lahko osebe pravočasno pripravi stanovalce, ki so pretežno v postelji ali na invalidskem vozičku, da osebe lahko preuredi npr. vrstni red kopanja, preuredi termin obravnave na fizioterapiji ipd., oziroma da se organizatorji obiska pripravijo in dogovorijo – razporedijo, kdo bo v sobi obiskal tiste, ki so vezani na posteljo in se obiska v družabnem prostoru nikakor ne morejo udeležiti. Obisk je lahko celovit le, če so vključeni vsi, ki spadajo zraven, in nihče od potencialnih obiskovancev ni pozabljen. Za to pa lahko v vzajemnem sodelovanju poskrbimo strokovne službe in organizatorji.

Pri organizaciji obiska v domu za starejše je smiselno, da organizatorji sledijo namenu obiska – razveseliti, razvedriti starostnika, mu prisluhniti, z drugo besedo: vzeti si čas zanj. Ni dovolj priti s polno vrečko, seči v roko in po nekaj minutah že odhiteti k naslednjemu in tako dalje do zadnjega, na koncu pa narediti kljukico – opravljeno. »Bolj kot to, kar so prinesli, mi je bilo všeč, da so prišli in da smo malo pogučali,« mi je ob priliki takšnega dogovorjenega in usklajenega obiska povedal stanovalec. Prostovoljci ŽK so si takrat vzeli čas, spremljal jih je domači župnik. Prostovoljci so se posedli med stanovalce in sproščeno kramljali.

Večna tema organizatorjev obiska je tudi vprašanje, kaj prinesiti oziroma s čim obdariti obiskovance. Vsekakor ne gre enačiti tistih obiskovancev, ki jih sodelavci ŽK obišejo v domačem okolju, in tistih, ki jih obišejo v domskem okolju, saj so potrebe in pogoji hrambe vsebine darila različni. Vselej je treba upoštevati tudi zmožnosti in potrebe posameznega obiskovanca. Obiskovanci v domu za starejše občane imajo zagotovljene potrebe po prehrani in so med seboj zelo različni – imajo različne diete, nekateri ne morejo jesti običajne hrane in je treba prilagoditi konsistenco, zaradi oviranosti niti ne morejo razpolagati z darilom in je lahko zanje tudi neuporabno. **Nezaželeno je prinašati alkoholne**

pijače in izdelke, ki se lahko hitro pokvarijo (npr. jajca, salame), saj mnogi ne poskrbijo ali ne znajo več poskrbeti za ustrezno hrambo. Zaželeno je sadje v zmernih količinah, vitaminski sokovi, čaji, porcijski kavni napitki, mehki piškoti, higienske potrebščine (npr. mila, robčki, servietke ...).

Zelo se razveselijo občinskega ali župnijskega glasila, promocijskih materialov, kot so vrvice za ključke, pisala, lončki. Stanovalci so željni novic iz domačega kraja, zlasti tisti, ki nimajo svojcev. Izjemno razveselijo domačih/lokalnih dobrot, ki jih kot pogostitev lahko zaužijejo na srečanju.

Stanovalci se razveselijo tudi drugih možnosti, ko zopet lahko začutijo svoj kraj od blizu, kot so npr. nastopi in predstavitve ali kakšne skupne aktivnosti v obliki delavnice, kot npr., da pride društvo kmečkih žena in z njimi speče sadni kruh, piškote ipd. Sodelavci ŽK so lahko tudi pobudniki na ta način popestrenih srečanj in tako soorganizatorji z drugimi organizacijami iz kraja ali organizatorji samostojnih enkratnih aktivnosti v domu – seveda v sodelovanju z osebjem.

Lepa gesta je tudi povabilo stanovalcem, ki bivajo v domu, na srečanje starejših, ki ga ŽK organizira za starejše župljane. Seveda tu nastopi problem prevoza. V nekaterih primerih je takšen problem s pomočjo svojcev ali v okviru drugih možnosti rešljiv. Stanovalci so tako deležni obiska župnijske cerkve in srečanja s svojimi vrstniki, znanci in svojega domačega okolja.

Sodelavci ŽK lahko z domovi za starejše sodelujejo tudi kontinuirano, skozi daljše časovno obdobje. Sodelavec ŽK se lahko ponudi kot npr. voditelj molitvene skupine, pevovodja, voditelj skupine za samopomoč, voditelj ročnodelske skupine, sodelavci lahko prihajajo v dom v času, ko imajo sveto mašo, in tako gibalno oviranim pomagajo premagati pot do kapele, prinašajo sveto obhajilo ali sodelujejo v obliki individualnega družabništva.

Zaposleni v domovih za starejše se zavedamo, da lahko v sodelovanju s prostovoljci, tudi s prostovoljci ŽK, zlasti če govorimo o kontinuiranem sodelovanju, ponudimo nove oblike preživljanja prostega časa in tako pomembno izboljšamo kakovost bivanja ter s tem počutje stanovalcev. Hkrati se na ta način ohranja ali na novo vzpostavlja »zunanja socialna mreža«. Organizirano kontinuirano ali občasno prostovoljstvo je dobra priložnost za večjo učinkovitost opravljenega prostovoljskega dela, omogoča nemoteno izvedbo aktivnosti ŽK in rednih aktivnosti osebja doma, sodelavci ŽK se počutijo tudi bolj zaželeni. Vzajemno sodelovanje sodelavcev ŽK in osebja omogoča večjo pretočnost informacij in s tem prostorsko ali časovno reorganizacijo, ko je to potrebno.

Organizirano prostovoljstvo sodelavcev ŽK v domovih za starejše je priložnost, učenje in rast v vsem dobrem, ki ga nosijo v sebi ljudje, ki jim je pomoč namenjena, prostovoljci in zaposleni. •

na obisku

POJDI IN TUDI TI TAKO DELAJ

Karmen Fabjan

Karitativno delo v župniji Škofljica

V zadnjih dveh letih sem kot občasna sodelavka Župnijske karitas Škofljica spoznavala delo njihovih članov in članic, ki so animatorji celotne župnije, njena vest. Ob pogovoru z njimi sem odkrivala, kaj vse obsega njihovo delo. Vsak dan vstopajo v ranjena srca in poteptana dostojanstva ljudi.

Pobuda za nastanek Župnijske karitas Škofljica je nastala že pred 38 leti. Trinajst let je karitativno delo sicer delovalo pod okriljem Komisije za diakonijo, od leta 1991 dalje pa kot Župnijska karitas Škofljica. Ustanovitelj, župnik dr. Peter Kvaternik, in sedanji župnik Jože Tominc sta ves čas z razumevanjem in predanostjo podpirala karitativno delo.

Članice in člani Karitas se čutijo posebej poklicane, da skrbijo za starejše, bolne in invalide. V mesecu maju jim pripravijo tradicionalno letno srečanje. V postnem in adventnem času ter ob starostnih jubilejih jih vedno obiščejo. Število župljanov, ki jih obiskujejo po domovih in v domovih za starejše občane, se je s prvotnih 35 povečalo na današnjih 214. Pomagajo jim tudi s prevozi na zdravniške preglede in pri urejanju zadev po uradih. Obiskujejo tudi varovance obeh enot Centra Dolfke Boštjančič na Škofljici – Gumniški Vrh in Mali dom Barje, stanovalce bivanjske enote Novi Paradoks na Malem Vrh, matere z otroki v materskem domu Zavoda Pelikan Karitas na Gumnišču in oskrbovance novega Doma starejših občanov na Škofljici. Prav slednjim je namenjena tudi pozornost pri njihovi duhovni oskrbi. Vsako sredo poskrbijo, da tudi gibalno ovirani stanovalci Doma starejših občanov prisostvujejo molitveni uri ali daritvi svete maše v domski kapeli.

Zaveza Karitas je blažiti stiske vseh ljudi ne glede na vero, narodnost in prepričanje. Ves čas zbirajo oblačila, obutev, zdravila, šolske potrebščine, igrače in denar, ki so jih najprej deležni ljudje iz naše župnije in občine, nato pa tudi izven nje. Pomoč škofljiške Karitas je tako segla tudi do območij, ki so jih prizadeli potresi in poplave. Deležni so je bili naši misijonarji v Afriki, na Madagaskarju, Kosovu in vojnih področjih bivše skupne države. Pri nas je bil tudi zbirni center za pomoč

beguncem v Albaniji in nato kamionska odprema v koprsko pristanišče. Roko smo podali tudi beguncem, ki so zaradi grozot vojne pribežali na področje naše občine. Za lanskoletni novi val beguncev preko t. i. Balkanske poti smo zbirali oblačila in obutev, dve članici župnijske Karitas pa sta pomagali pri razdeljevanju v nastanitvenem centru na Vrhniki.

Žal je danes neenakost očitna že v šolskih klopeh. Brezposelnost staršev, minimalni dohodki, ki ne omogočajo niti plačila položnic in golega preživetja ... Trpljenje otrok je nedopustno, zato jim Župnijska karitas Škofljica pomaga pri plačilu šolske prehrane, šolskih interesnih dejavnosti, šole v naravi in tečajev plavanja. V sodelovanju s Škofijsko karitas Ljubljana poskrbijo tudi za nakup šolskih potrebščin in omogočijo počitnice na morju.

Sodelavci Karitas skupaj z mladimi prostovoljci OŠ Škofljica pod vodstvom mentorice Katarine Hafner Blatnik izdelujejo adventne venčke, za katere župljani namenijo svoj finančni dar. Ob obiskih družin z otroki, oviranimi v telesnem in duševnem razvoju, ga poda-

evrov so družini vrnila dostojanstvo in ohranila vero v dobroto ljudi.

Karitas ne nudi samo delnih rešitev v obliki plačevanja položnic in delitve hrane, pač pa tudi izobražuje ljudi, kako v določeni situaciji ravnati ali stisko celo pravočasno preprečiti. Zato organizira redna predavanja, tečaje in usposabljanja za vse občane. Gostili so že veliko znanih in uglednih predavateljev: prof. dr. Christiana Gostečnika, socialno delavko Albino Krek, dr. Katarino Kompan Erzar, mag. Marka Kovačiča, učiteljico in socialno delavko Martino Ozimek z mladimi prostovoljci, psihologinjo Silvo Matos, dr. Vinka Razborška in še mnoge druge. Najbolj odmevni in obiskani pa so bili prav gotovo tečaji domače nege z višjo medicinsko sestro Anico Sečnik.

Člani se izobražujejo na predavanjih v organizaciji Slovenske in škofijske Karitas. Veseli so izmenjave dragocenih izkušenj s sodelavci iz drugih župnij v dekaniji in arhidiakonatu. Na duhovnih obnovah dobijo novo energijo za pomoč vsem, ki jih potrebujejo.

V naši župniji se je začelo tudi prvo usposabljanje prostovoljcev za delo pri celodnevem telefonu za lju-

rijo kot pomoč pri nakupu posebnih oblačil, obutve, opreme za nego, zdravljenje in letovanje.

Stalnica je pomoč ljudem v finančni stiski z živili in higienskimi potrebščinami. Na začetku je pomoč prejemale le nekaj družin, zadnje desetletje se je njihovo število močno povečalo. Razdelijo jim kar tri do štiri tone hrane letno. V postnem in adventnem času člani Karitas s sodelavci v sodelovanju s trgovsko verigo Hofer organizirajo zbiranje prehrabnih in higienskih izdelkov.

Družine se soočajo z boleznimi, brezposelnostjo in smrtjo najbližjih. Kot da stiska in bolečina ni dovolj velika, vzniknejo še težave s plačevanjem najemnine, elektrike in kurjave. Župnijska Karitas prisluhne in pomaga tudi pri takih problemih.

Največji projekt škofljiške Karitas pa je bilo prav gotovo dokončanje gradbenih del in zamenjava ostrešja s kritino v stanovanjski hiši. Brezplačno delo obrtnikov in prostovoljcev ter darovana sredstva v višini 36.000

di v stiski Samarijan. Kar nekaj naših mladih župljanov je sodelovalo pri tem projektu.

Ker so njihovi sodelavci tudi ustvarjalne in umetniške duše, so za zbiranje finančnih sredstev pletli košare, vezli prtičke, poslikavali steklenice, kozarce in pirhe. Izdelava adventnih venčkov pa je že tako stalnica.

Vidimo, da je delo prostovoljcev raznoliko, naporno ter terja veliko njihovega časa in odrekovanja. A vse opravljajo predano, z mnogo veselja in dobre volje, v ljubeči skrbi za sočloveka. Tenkočutno prisluhnejo in pomagajo v okviru danih možnosti.

V gornjem zapisu sem navedla le nekaj njihovih del, ki sem jih odkrivala ob pogovoru. Prepričana sem, da jih je bilo storjenih še mnogo, ki v tem pisanju niso omenjena. Vsa pa so bila opravljena v želji in upanju, da bi ljudje ohranili svoje dostojanstvo in začutili ljubečo dlan bližnjega. Geslo **»Pojdi in tudi ti tako delaj«** me je močno pritegnilo in sedaj vedno pogosteje sodelujem pri njihovih akcijah. Naj nagovori tudi vas, da bomo skupaj spreminjali svet v skrbi za soljudi. •

LJUBEZEN JE MOTOR, KI POGANJA NAŠE UPANJE

papež Frančišek

»Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane sólo; če pa umre, obrodi obilo sadu. Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje« (Jn 12,24-25).

Zemeljska upanja se pred križem zrušijo

»Zemeljska upanja ljudi, ki so v Jezusa polagali veliko upanja: mnogi so od njega pričakovali čudeže in velika znamenja, izkazovanje moči in celo osvoboditev izpod sovražnih osvajalcev, so se pred križem zrušila. Mi pa verujemo, da se ravno v Križanem naše upanje ponovno rodi. Zemeljska upanja se pred križem zrušijo, a rodijo se nova upanja, upanja, ki trajajo za vedno. Upanje, ki se rodi iz križa, je drugačno.«

Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre ...

Pomagajo nam lahko besede, ki jih je Jezus izrekel ravno na vhodu v Jeruzalem: »Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane sólo; če pa umre, obrodi obilo sadu.« Poskusimo pomisliti na majhno zrno, ki pade v zemljo. Če ostane zaprto vase, se ne bo nič zgodilo. Če pa se preloži in se odpre, bo dalo življenje klici, poganjku in zatem rastlini, ki bo obrodila sad.

Upanje, ki je rojeno iz ljubezni

Jezus je prinesel na svet novo upanje in prinesel ga je v obliki semena. Postal je majhen kakor pšenično seme. Zapustil je svojo nebeško slavo, da bi prišel med nas – »padel je v zemljo«. A to še ni bilo dovolj. Da bi obrodil sad, je Jezus živel ljubezen do konca, ko se je pustil razlomiti smrti kakor seme, ki se pusti razlomiti v zemlji. »Ravno tam, na skrajni točki ponižanja, ki je tudi najvišja točka ljubezni, je vzkliko upanje.« In to upanje je vzkliko prav zaradi sile ljubezni, kajti ljubezen vse upa in vse prenaša. Ljubezen, ki je življenje Boga, je prenovila vse, kar je dosegla. Jezus je na Veliko noč naš greh – s tem, da ga je vzel nase – spremenil v odpuščanje, našo smrt v vstajenje, naš strah v zaupanje. To je tudi razlog, zakaj je na križu rojeno naše upanje in zakaj se vedno na novo rojeva; zakaj »se z Jezusom vsaka tema lahko spremeni v luč, vsak poraz v zmago, vsako razočaranje v upanje«. Upanje vse premaga, ker

se rodi iz ljubezni Jezusa, ki je postal seme v zemlji in je umrl, da bi dal življenje, polno ljubezni in upanja.

Logika semena, ki umre, daje sad

Ko se odločimo za Jezusovo upanje, počasi odkrijemo, da je zmagovalni način življenja način semena, način ponižne ljubezni. »Ni druge poti za zmago nad zlom in za upanje na svetu.« Morda bi kdo rekel, da je to »logika poraza«, kajti kdor ljubi, izgubi moč, kdor daje, se nečesa razlasti. »V resnici pa je logika semena, ki umre, logika ponižne ljubezni, pot Boga, in samo ta da sad.« To vidimo tudi v nas samih: imeti nekaj nas vedno žene, da hočemo nekaj drugega, pridobil sem si eno stvar in takoj želim imeti še drugo, večjo, in tako naprej – nikoli nisem zadovoljen. Več ko imaš, več bi imel. »Kdor je požrešen, ni nikoli sit.« Jezus o tem govori na zelo jasen način: »Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil.« Kar pomeni, kdor ima rad svoje in živi za svoje interese, se samo napihuje, izgubi. Kdor pa, nasprotno, sprejema, je razpoložljiv in služi, živi na način Boga, ta je zmagovalec, reši sebe in druge, »postane seme upanja za svet«. Lepo je pomagati drugim in jim služiti. Morda se včasih utrudimo, a srce se nam napolni z veseljem in upanjem. To pomenita ljubezen in upanje skupaj: služiti in dajati.

Križ je obvezna pot, a ni cilj

»Križ je obvezna pot, vendar pa ni cilj. Cilj je slava, kakor nam to kaže *Velika noč*.« Pri tem nam lahko pomaga še ena podoba, ki jo je Jezus zapustil svojim učencem med zadnjo večerjo: »Žena na porodu čuti žalost, ker je prišla njena ura. Ko pa rodi, se ne spominja več tesnobe zavoljo veselja, ker se je človek rodil na svet« (Jn 16,21). To je tisto, kar počnejo mame: dajo novo življenje, trpijo, a zatem so vesele, srečne, kajti dale so novo življenje. Torej: podarjanje življenja, ne pa posedovanje, daje veselje. Ljubezen dá na svetlo življenje in celo dá smisel bolečini. »Ljubezen je motor, ki poganja naše upanje, zato vprašanje: *Ljubim? Sem se naučil ljubiti? Se vsak dan učim še bolj ljubiti? Kajti ljubezen je motor, ki poganja naše upanje!*«

Reči pred Križanim: Ti si moje upanje

Pustimo se oviti skrivnosti Jezusa, ki je kakor pšenično seme umrl, da bi nam dal življenje. On je seme našega upanja. Motrimo križanega, ki je vrelec upanja. In počasi bomo razumeli, da upati z Jezusom pomeni učiti se že sedaj videti rastlino v semenu, Veliko noč v križu, življenje v smrti. •

PROGRAMI POMOČI V MREŽI KARITAS V LETU 2016

Peter Tomažič

V aprilski številki nam je nekoliko ponagajal »škrat« in so iz skupnega poročila mreže Karitas izpadle tabele in grafi, ki ponazarjajo vse naše delo v mreži Karitas v letu 2016 v številkah in odstotkih.

12

V letu 2016 je v Sloveniji v okviru mreže Karitas delovala krovna organizacija Slovenska karitas, šest škofijskih karitas, 457 župnijskih in območnih karitas ter dva zavoda, ki izvajata socialnovarstvene programe na področju pomoči ženskam v stiski in pomoči odvisnikom. V Karitas je v letu 2016 delovalo preko 10.821 prostovoljcev, ki so skupaj opravili 609.472 ur prostovoljnega dela (ocenjena vrednost prostovoljskega dela je preko 6.500.000 EUR).

V letu 2016 je bilo v različne programe Karitas vključenih 163.400 ljudi v stiski po vsej Sloveniji, med njimi tudi 47.000 starejših in 28.790 otrok.

ODHODKI MREŽE KARITAS V LETU 2016	
I. SPLOŠNO DOBRODELNI PROGRAMI	EUR
Pomoč družinam in posameznikom	3.100.468,23
Pomoč otrokom	742.951,29
Pomoč starejšim, bolnim, invalidnim ...	705.105,80
Poklonjena hrana in material – od podjetij	1.525.667,61
Drugi manjši programi	86.380,96
SKUPAJ (splošno dobrodelni)	6.160.573,89
II. SPECIFIČNI SOCIALNI PROGRAMI	
Pomoč zasvojenim	775.842,61
Pomoč ženskam v stiski	666.377,71
Pomoč migrantom in žrtvam trgovine z ljudmi	257.681,24
Pomoč brezdomcem in brezplačna ambulanta	547.658,63
SKUPAJ (specifični)	2.247.560,19
SKUPAJ PROGRAMI POMOČI V SLO (I. + II.)	8.408.134,07
III. Pomoč tujini	
IV. Zagovorniške kampanje, izobr., osvešč.	172.277,09
V. DELOVANJE	
VI. STROŠKI DOBRODELNIH AKCIJ	180.614,76
SKUPAJ ODHODKI (I., II., III., IV., V., VI.)	9.970.745,99

* V vrednost programov ni vključena vrednost prostovoljnega dela, razdeljenih oblačil in drugega rabljenega materiala ter vrednost koncesij na področju pomoči na domu in domske oskrbe starejših.

Prikaz glavnih skupin odhodkov v deležih glede na celotne odhodke mreže Karitas

Vrste odhodkov mreže Karitas v letu 2016

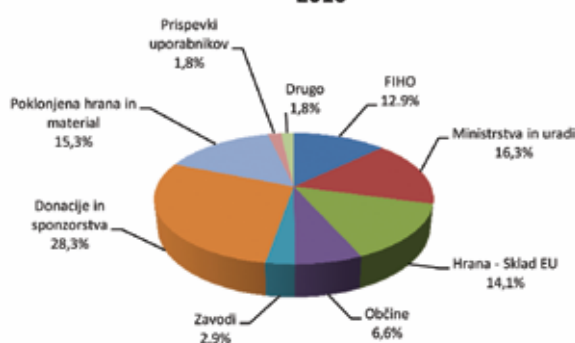
Celotna mreža Karitas brez koncesijske dejavnosti je v lanskem letu imela skupaj 9.970.745,99 EUR odhodkov, in sicer 90,6 % za programe, 7,5 % za stroške delovanja in 1,8 % za stroške dobrodelnih akcij.

* V skladu z metodologijo, ki jo uporablja FIHO, med stroške programov štejemo vse stroške, ki predstavljajo material in storitve za ljudi v stiski, ter stroške dela zaposlenih, ki so neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške delovanja štejemo stroški administracije, računovodstva, menedžmenta, članarine in druge stroške, ki niso neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške dobrodelnih akcij štejejo vsi stroški, ki nastanejo pri zbiranju sredstev (poštnina, delo, tisk, stroški prireditve itd.).

VIRI za realizacijo odhodkov mreže Karitas v letu 2016

Največji vir za realizacijo odhodkov so v letu 2016 predstavljali donatorji s 43,6 % (28,3 % donacije in sponzorstva ter 15,3 % poklonjena hrana in material podjetij ter posameznikov), sledijo državna sredstva (razpisi ministrstev, dohodnina, zavodi ...) z 19,2 %, hrana iz sklada EU s 14,1 %, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij z 12,9 % ter občine s 6,6 %. Preostala sredstva v višini 3,6 % so prispevali drugi manjši financirji. •

Viri za realizacijo celotne dejavnosti mreže karitas v letu 2016

Vir: Letna poročila Slovenske, škofijskih in župnijskih Karitas ter zavodov Karitas za leto 2016

»BODI POZOREN. BODI PREVIDEN.«

Leja Drobnak Škodlar, Mateja Švajger

Živimo v svetu, ko človek sleherno hrepeni po človeškem dostojanstvu; dostojanstvu, ki je v znatni meri pogojujoče s srečo in trpljenjem ter vključuje vprašanje temeljnih človekovih pravic. Danes je dostojanstvo človeka vedno bolj ogroženo in se ne pojavlja več le v ožjem kontekstu, kot so družbe manjšin, vendar so v tem družbenem procesu kršene pravice množic, ki se iz dneva v dan borijo za svoje preživetje, za boljše življenjske pogoje, duhovno rast, socialno varnost in svoje osebno dostojanstvo, torej za življenje, ki bi sploh bilo vredno življenja. In v to množico sodi tudi najhujša zloraba človekovega dostojanstva: **trgovina z ljudmi**. Kajti žrtve trgovine z ljudmi v suženjskem odnosu izgubijo še zadnjo bit človekovega dostojanstva. Zato Slovenska karitas s svojim poslanstvom v skrbi za sočloveka že od leta 2006 deluje na področju boja proti trgovini z ljudmi s celostno oskrbo žrtev, preventivnimi aktivnostmi, mednarodnim sodelovanjem ter izobraževanjem.

Slovenska karitas je tako od začetka leta 2016 in vse do konca aprila 2017 izvajala projekt »**Bodi pozoren. Bodi previden.**«, ki ga sofinancira *Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje* v okviru aktivnosti ozaveščanja javnosti o problematiki trgovine z ljudmi. Projekt »**Bodi pozoren. Bodi previden.**« je bil namenjen učencem tretje triade osnovnih šol ter otrokom (12–15 let), njihovim staršem, strokovni in drugi širši laični javnosti. Zajel je tudi najbolj rizično skupino otrok, ki lahko vstopajo v krog trgovine z ljudmi zaradi specifične ranljivosti. Projekt je seznanjal z nevarnostmi in pastmi trgovine z ljudmi, oblikami novačenja ter mlade usposabljal za prepoznavanje tveganja, ustrezne načine ukrepanja in samozaščitnega vedenja. Preventivne aktivnosti so dosegale tudi širši domet, saj so se prav tako izvajale v neformalnem okolju v smislu pogovornih večerov z ogledom filma **Nazaj v življenje**, ki opozarja na kruto izkoriščanje otrok. Pomemben del projekta je predstavljal nagradni natečaj, ki je nagovoril mlade, da so na kreativen način razmišljali o nevarnostih trgovine z ljudmi, k dodatni motivaciji za sodelovanje na natečaju so pripomogle tudi simbolične nagrade.

V okviru projekta je Slovenska karitas v času med 13. in 15. aprilom 2016 v soorganizaciji Secours Catholique-Caritas France in Caritas Albanija pripravila študijski obisk v okviru evro-mediteranskega projekta proti trgovini z ljudmi. Študijski obisk in trening je potekal pod naslovom »Emergency aid and shelter to victims of human trafficking in transit countries – *Pomoč in oskrba žrtev trgovine z ljudmi v državah prehoda*«, s poudarkom na identifikaciji žrtev trgovine z ljudmi med migranti. Študijskega obiska se je udele-

žilo 20 predstavnikov partnerskih nacionalnih Karitas iz desetih držav (Francija, Albanija, Armenija, Libanon, Ukrajina, BiH, Bolgarija, Kosovo, Makedonija in Slovenija).

V projektu »Bodi pozoren. Bodi previden.« je sodelovalo **36 osnovnih šol**. Zajeli smo **134** otrok v lokalnih skupnostih in **40** otrok, ki sodijo v ranljivo skupino za trgovino z ljudmi. Našim preventivnim delavnicam je prisostvovalo **2392 otrok in mladostnikov iz vseh slovenskih regij**. Pogovornim večerom je prisostvovalo **259** udeležencev. Na Facebook strani **Slovenska karitas proti trgovini z ljudmi** smo ozaveščali o trgovini z ljudmi ter seznanjali z aktivnostmi v projektu.

13

Zmagovalna slika nagradnega natečaja

Z materiali (**spletni kviz »Se znaš obvarovati?«**, dostopen na spletni strani: <http://www.karitas.si>, s katerim mladi lahko preverijo, katera so tista ravnanja, ki so nevarna za pasti trgovine z ljudmi, **knjižnimi kazalniki, plakati**, ki vabijo na pogovorne večere, članki in **medijskim oglaševanjem**) smo strokovno in širšo javnost opozarjali na pojavnost različnih oblik trgovine z ljudmi v Sloveniji.

Otroci in mladostniki, ki so se udeležili preventivnih delavnic, so po koncu le-teh povedali:

»Delavnica mi je bila zelo všeč, ker je bila zelo podrobna in zanimiva.«

»Nič ni popolno. Usodo krijimo sami!«

»Menim, da je zelo dobro, da se že otroke in mladostnike opozarja na nevarnosti in pasti trgovine z ljudmi.«

»Od zdaj naprej bom še bolj previden sam s seboj ter bom bolj pozoren na okolico.«

Skozi projekt »**Bodi pozoren. Bodi previden.**« smo otroke, strokovni in širšo laično javnost skušali opozoriti tudi na samo krutost pojava ter posledice za osebe, ki so bile žrtve trgovine z ljudmi, ter jih na ta način nagovarjali o pomembnosti spoštovanja človekovega dostojanstva. •

VELIKONOČNI PIRHI ALI VELIKONOČNI ZAJČEK

Imre Jerebic

14

Kot malo starejša generacija nosimo v sebi kot velikonočno popotnico tudi velikonočna jedila: predvsem družinsko pripravo pirhov, potice, šunke, posebnega kruha, hrena, prtička, košare ... potem pa se nam je prikradel čokoladni zajček, pomaranče, pomladne rožice in še kaj. **Vse to so velikonočni simboli, morda malce posodobljeni. Ne gre za zmedo, ampak za vprašanje, ali sprejmemo stare velikonočne simbole s sodobnimi – drugačnimi simboli kot del velikonočnega žegna ali pa ne!**

Posodobitev velikonočnih simbolov sem zelo lepo doživiljal na Veliko soboto kot diakon, ko sem bil povabljen, da blagoslovim velikonočna jedila v domu starejših in v dveh majhnih domovih za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju.

Že pred vrati doma za starejše sem srečal žalostno gospo, ki je v roki držala tri majhna čokoladna jajčka in mi med pogovorom dejala: »Vsako leto sem pripravljala za sina velikonočni žegen, letos pa več ne zmorem in mi je tako hudo.« »Pa mu dajte tale, s čebulo pobarvan pirh in okrašen z rožicami iz narave,« sem predlagal in iz torbe potegnil majhno velikonočno darilce za njenega sina. Hvaležne, čeprav solzne oči, so vse povedale.

Potem sem ob molitvah blagoslavljal klasične velikonočne simbole: pirhe, kruh-potico, meso, hren in tudi pomaranče, zajčke, šopke rož ter za vsak simbol našel nekaj velikonočne razlage in spodbude. Kljub temu sem se spraševal, zakaj je imela starejša gospa le dve lepi pomaranči in ju tako stiskala k sebi, ali zakaj sta kar dve gospe imeli šopek rož v darilni vrečki, ali zakaj sta dva zakonska para pripravila klasičen žegen v lepih košarah, pokritih s prti, ki so bili ročno okrašeni z velikonočno simboliko. »To je za našo novo družino,« sta prisrčno izjavila. **Kako velik dar lahko poklonimo drug drugemu – in to je bogastvo velikonočnih jedil, da jih doživljamo kot Božji dar, ki simbolizira novo življenje skupaj z Vstalim v naših srcih in z Vstalim med nami, kjer koli smo.**

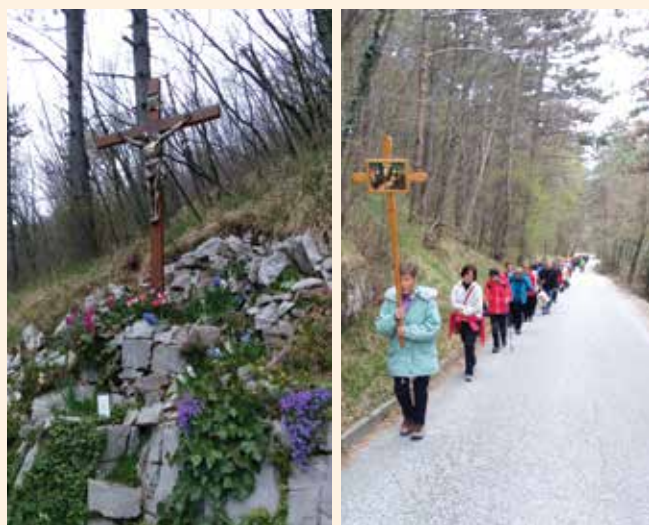
Piko na i sem doživel na velikonočni večer v župnijski cerkvi, ko so si po slavlju Velike sobote pevci razdelili lepe velikonočne zajčke in enega poklonili tudi meni. Ostal sem brez besed, kajti tudi poklonjeni velikonočni zajček me je nagovoril. •

koper

SVETA GORA V POSTNEM ČASU

Jožica Ličen

Že veliko let se vsako postno nedeljo vije iz Prevala dolga kolona ljudi, ki se ob vsakem znamenju križa ustavijo in molijo. Med potjo pa ali tiha molitev ali romarska pesem. Veliko je namenov, veliko je prošenj, veliko zahval, saj je Svetogorska Kraljica resnično kraljica in priprošnjica primorskega človeka, ki je šel skozi vojne viharje.

Stisk in težav je veliko, zato se že vrsto let na 4. postno nedeljo romarjem pridružimo tudi sodelavci Karitas ter tudi tisti, ki trpijo zaradi posledic alkohola. »Izberi prav. Bodi z mano.« je bil podnaslov letošnje postne akcije 40 dni brez alkohola.

Na prvi postaji križevega pota se je zbralo mnogo ljudi, številni so se pridružili še med potjo. Z uvodnimi molitvami so tokrat sodelovali sodelavci Goriške območne karitas. Na Sveti gori je sveto mašo daroval g. škof Jurij ob somaševanju gvardijana p. Simona Petra, škofovega tajnika g. Blaža in predsednika GOK g. Cvetka. Pridružil se jim je tudi generalni tajnik Slovenske karitas diakon Imre. Škof Jurij je v nagovoru iskal prispodobo zasvojenosti v luči in temi in razložil, da je treba Gospoda prositi, da bi spregledali, saj vemo, kaj prinaša luč in kaj nas vodi v temo. Izrečenih je bilo veliko besed prošnje in zahvale. Sama sem se spraševala: »Koliko nemira je v srcih ljudi, ki jih preganja bolezen – alkohol? Koliko nemira je v družinah, kjer je ta bolezen prisotna ... in koliko miru nastane, ko se v družino vrne ljubezen do sebe in do bližnjega ... Romanje k Svetogorski Kraljici – Kraljici miru je za mnoge zahvala, da je stala tem družinam ob strani, pa tudi prošnja, da bi vsi, ki jih muči ta bolezen, dobili pogum za prvi korak in Božje varstvo na poti zdravljenja.«

Po sveti maši je g. Imre spodbudil pričevalce, da so spregovorili o trnovi poti, ki jih je peljala iz odvisnosti. Ivan, ki abstiniira že 30 let, je povedal, da je ob skušnjavah najboljši opomin prav spomin na čase, ko je padel med alkoholike. Pričevala sta tudi zakonska para; iz besed obeh mož je bilo čutiti ponos, da jima je uspelo, istočasno pa žalost ob vseh težavah, ki sta jih povzročila družini, njuni ženi pa sta izrazili zahvalo nebeški Materi, da sta zmogli svojima možema stati ob strani.

Aplavz, ki se je ob koncu pričevanja razlegal po baziliki, je bil na eni strani dokaz, da ljudje razumejo pogum pričevalcev, ki je potreben vsak dan za vztrajanje na poti luči, po drugi strani pa tiha obljuba, da se bodo v molitvi spomnili vseh, ki zaradi zasvojenosti pribijajo žeblje na križ Gospoda in svoje družine. •

VI STE SOL ZEMLJE, VI STE LUČ SVETA

Jožica Ličen

Duhovna obnova sodelavcev Škofijske karitas Koper

V soboto, 1. aprila, se je več kot sto sodelavk in sodelavcev Škofijske karitas Koper zbralo v kapucinskem samostanu v Vipavskem Križu na že tradicionalni postni duhovni obnovi. Duhovno obnovo je vodil predsednik Karitas vipavske dekanije g. Tomaž Kodrič. Začeli smo s sveto mašo in nadaljevali z medita-

cijo na temo Vi ste sol zemlje, vi ste luč sveta. Treba se je prepustiti, da Bog usmerja naše korake, seveda pa je za prepoznavanje znamenj potrebno ohraniti smisel za zgodovinsko dogajanje, iskati zglede pri svetnikih, iskati korenine, predvsem pa pravičnosti dodati vsebino blagrov. Iskati moramo pravo vsebino blagrov. V Karitas ni farizejske poti, ki se strogo drži postave, temveč je najpomembnejša pot blagrov, ki vodi k Bogu, ljudem in k sebi.

Na to temo smo izmenjali veliko misli in iskali potrditev v našem delu in odnosu do ljudi v stiski, predvsem pa smo se spraševali, kako vidimo naše poslanstvo v Karitas in ali želimo biti povprečni ali pa želimo narediti korak naprej. Ob koncu smo drug drugemu zaželeli srčno pripravo na Veliko noč, še posebej pa smo se zahvalili samostanski kuharici Milki, ki nas vsakokrat pogosti z dobrim kosilom. V domače župnije smo se vračali obogateni za dotik Božje besede in za spoznanje, da je prav Božja beseda najpomembnejši povezovalni člen pri služenju bratom in sestrām v stiski.

VELIKI TEDEN MALO DRUGAČE

Jožica Ličen

16

Za razliko od ostalih dni v letu sem med tistimi, ki želijo Veliki teden doživeti bolj v tihoti, v odnosu z Gospodom in domačimi. Pa kljub temu se prav v teh dneh najdejo ljudje, ki so za nas izziv, ker potrebujejo sočloveka. Ker verjamem, da je vsak med vami doživel kaj nepredvidenega in bi želela, da si to med seboj podelimo, bom zapisala nekaj kratkih zgodb, ki so se me dotaknile v letošnjem Velikem tednu:

Med pripravo sestavin za potico zazvoni telefon. Najprej skušajva, ali naj se oglasim ali ne, potem pa le pritisnem in poslušam. Gospa iz naše doline, ki je sicer ne poznam, mi razlaga, da je bila pri spovedi, kjer je povedala, da jo je strah, ker ji bodo izklopili električno, in da ji je duhovnik dal mojo telefonsko številko. Najprej sem bila šokirana, da ljudje pri spovedi pripovedujejo tudi take probleme, pravzaprav se mi je bolj zasmilil duhovnik kot gospa. Nisem preverjala, ali je bila 'spoved' samo izgovor ali resnica ... Seveda smo poravnali tisti 'veliki dolg' in ji omogočili, da je imela mirne praznike.

Že nekaj let zapored me gospod, ki me pozna samo zaradi Radia Ognjišče, pokliče, da mi vošči praznike, obenem pa ima vsako leto seznam stvari, ki bi jih potreboval. Navadno se malo pregovarjava, vendar kar tako enostavno le ni. Tokrat je potreboval elastične nogavice, ki si jih nikakor ne more kupiti, stare pa so se mu strgale. Saj vem, da bi ga lahko napotila na 'njegov' Karitas, vendar vem, da so z njim v stalnem stiku, ker je resnično v stiski, vem tudi, da nisem jaz edina, ki jo prosi za pomoč ... toda Veliki teden? Blagor tistim, ki znajo brez slabe vesti reči 'ne'.

Peljem se z avtom in vidim na pločniku enega naših brezdomcev, ki ga noge nočejo in nočejo ubogati, očitno je bil kozarec preglobok. Kmalu za tem vidim našega br. Gregorja, kako 'šiba' s praznim invalidskim vozičkom. Ne moreš verjeti, tudi on je srečal reveža, ki ga noge niso ubogale, vendar ni kot jaz skomignil z rameni, pač pa ga naložil na voziček in zapeljal v Marlorco. Ja, biti brat v Kristusu ni kar tako.

Na Veliki petek pa bi klicu matere, ki je pred kratkim v nesreči izgubila sina, lahko mirno dala naslov 'Pieta'. Veliko je z njim potrpela, droga, zapor, smrt. Imel je veliko napak, Bog pa mu je dal tudi talent slikanja, vendar ga ni imel prilike v polnosti razviti. Pred leti je iz zavora celo poslal sliko za razstavo Umetniki za Karitas. Očitno je za njim ostalo veliko slik, zato me je mati tudi klicala, da bi jih poklonila. Zagotovila sem ji, da je spoštovanje sinovega dela pravilno, vendar da prav danes, na Veliki petek, ne morem. Ob mojih besedah se je zjokala in njen jok me je spomnil na jok matere pod križem.

Da zaključim z bolj prijetno zgodbo, pa naj povem, da tudi v naši župniji namenimo nabirko Velikega če-

trka potrebam ljudi v domači župniji. Ker s hrano in plačilom položnic pomagamo iz sredstev dekanijske Karitas, smo se že večkrat odločili za 'mali prispevek' družinam z več otroki. In ko smo odhajali od bogoslužja, me je za rokav pocukala gospa, ki resnično vidi s srcem, in mi 'zaukazala', naj ne pozabimo na družino, ki se je tudi letos povečala še za enega otroka. Prav to je tisto občestvo, ki zna skrbeti drug za drugega, in zato sem se odločila, da z vami podelim zgodbe ter to velikonočno molitev:

*Nisem videla VSTALEGA, toda videla sem:
obrisane solze, pozdravljene rane,
predane besede ljubezni, poravnane spore,
usklajeno zaupanje, pozabljeno jezo
in življenje, polno radosti.*

*Nisem videla VSTALEGA, toda videla sem ljudi na
obisku pri bolniku, človeka, ki je poslušal obupanega,
mladega, ki se je počutil varnega in razumljenega,
obupanega, ki so mu vrnili upanje,
ostarelega, obkroženega s prijatelji,
in življenje, ki je žuborelo.*

*Nisem videla VSTALEGA, toda videla sem vernike,
ki so molili,
oznanjevalce, ki so oznanjali BESEDO,
skupnosti, ki so obhajale EVHARISTIJO,
prižgane svetilke, ki so čakale na jutranji svit ...
Videla sem srca, ki so žarela od ljubezni,
in verujem: KRISTUS ŽIVI MED NAMI! •*

maribor

UTRINKI IZ SOCIALNOVARSTVENIH PROGRAMOV

Ko se pomlad prebudi

Pomlad je tu – in z njo vse tisto, kar naravnost obožujemo: daljši in toplejši dnevi, topli sončni žarki, ki pobožajo po obrazu, ptičje petje v najrazličnejših melodijah ter narava, ki vzbrsti in zacveti v vseh barvah. V sklopu prireditev »Ko se pomlad prebudi, se mno-

go lepega zgodi ...» smo imeli v marcu in aprilu v Domu sv. Eme pestro dogajanje.

Prvi so nas obiskali otroci Vrtca Šentjanž in nam prinesli pomladne voščilnice, ki so jih sami izdelali, ter veliko lepih pesmi. V začetku meseca aprila smo v prvem nadstropju doma odprli novo razstavo otrok Vrtca Šentjanž. Otroci so ustvarjali na temo družina in nastale so zelo lepe risbice, iz katerih je moč marsikaj razbrati.

Obiskali so nas tudi učenci OŠ Šentjanž, ki so za naše stanovalce pripravili lep glasbeno-plesni program na temo pomladi.

Liljana Gologranc Pavlič

Zeliščna delavnica: priprava čemaža

V VDC-ju Čebelice v Slovenskih Konjicah si prizadevamo za to, da skupaj z varovanci kolikor se le da uživamo v naravi, pobiramo njene sadove in iz njih pripravljamo najrazličnejše stvari. Težimo k temu, da je pripravljeno čim bolj naravno.

Tako smo se letošnjo pomlad ponovno odločili, da se zapeljemo na našo prečudovito Konjiško goro. Tam namreč raste zelo veliko tako opevanega čemaža. Letošnja posebnost je bila, da smo v naši sredi imeli tudi zeliščarko. Izbrali smo si zares čudovit dan, tako da smo se lahko sprehodili po s soncem obsijanem gozdu, nabrali čemaž in posedeli

na tamkajšnji klopici. Zraven smo si seveda prinesli tudi malico ter sok, da je bil užitek v naravi še toliko prijetnejši.

Naslednji dan smo skupaj z zeliščarko Bronhildo iz nabranega čemaža pripravljali različne vrste namazov: v olivnem olju s skuto, s topljenim sirom ... Skratka, pripravili smo si prijetno malico, obenem pa čemaž shranili še v kozarčke, da ga bomo lahko uporabili pri zajtrkih.

Karmen Fridrih •

PRAZNOVALI SMO VELIKO NOČ

Darko Bračun, Karmen Fridrih, Mirjana Cvetič, Liljana G. Pavlič, Mirjana Lesjak, Liljana Cafnik

Velika noč je največji krščanski praznik, praznik veselja in upanja. Starejši ljudje imajo na ta čas iz svojega otroštva lepe in doživete spomine. V mreži Nadškofijske karitas Maribor, ki jo tvorita še Zavod Karion in Dom sv. Lenarta, so zaposleni poskrbeli, da bi vsi, ki poiščejo pomoč, oziroma vsi, za katere skrbijo, bili deležni prazničnega vzdušja in blagoslova Velike noči. Nekaj lepih spominov in lepega vzdušja iz preteklosti so si med seboj podelili med aktivnostmi, ki so jih prilagojeno pripravili v času tik pred prazniki.

V Nadškofijski karitas Maribor

Na Veliki petek, ko se kristjani spominjamo Jezusovega križevega pota in smrti na križu, je mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl obiskal Ljudsko

Na Veliki petek smo zazrti na križ, kjer je vojak s sulico prebodel Jezusovo stran, iz katere je pritekla kri in voda: znamenje krsta in evharistije. Tu se je rodila Cerkev, novo Božje ljudstvo. Zato je danes dan naše hvaležnosti, saj pomeni začetek mojega novega življenja, v katerega stopa velikonočno jutro, ko se nam pridruži Jezus na naših poteh kot tisti, ki živi, kot naš prijatelj, ki nam želi dobro.

*nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl
na obisku v Ljudski kuhinji Betlehem*

kuhinjo Betlehem, kjer sodelavci mariborske Karitas vsak dan s kosilom pomagajo do 60 najbolj ogroženim in zapuščenim družinam ter posameznikom v Mariboru. Pred kosilom je zbrane kratko nagovoril z besedami Jezusa, visečega na križu: »V tvoje roke izročam svojo dušo!« Vsem zbranim je zaželel, da bi ga prepoznali in ga sprejeli ter mu pustili, da hodi z njimi v življenju, iz katerega naj odmeva vesela velikonočna pesem »Aleluja«. S sodelavci in prostovoljci Karitas je nato razdelil kosilo. Ob koncu je voščil vsem blagoslovljene velikonočne praznike ter simbolično vsakemu izročil velikonočno pisanko. Za praznično vzdušje so se skupaj z uporabnicami trudile tudi sodelavke v materinskem domu Mozirje – Žalec.

Zaposleni na Nadškofijski karitas so se v sredo udeležili krizmene maše v mariborski stolnici in se srečali na prazničnem kosilu.

V Zavodu Karion

V dneh pred Veliko nočjo je bilo veselo tudi dogajanje in vzdušje v VDC Čebela. Povedali so, da jih je navdajala posebna milina, mirnost, obenem so se z različnimi aktivnostmi pripravljali na praznik. S pomočjo ge. Trezike iz ŽK smo pripravili butare, ki so jih varovanci lahko skupaj s starši odnesli k blagoslovu. Poseben čar ima vsako leto izdelovanje voščilnic, čiščenje hiše in okolice, okrasitev hiše z velikonočnimi izdelki. Ob vsem naštetem smo se pogovarjali o tem velikem prazniku, njegovem pomenu, barvali pobarvanke, hodili na sprehode, si ogledali film na to temo, skratka, uživali v prebujanju pomladi. Na Veliko soboto smo nesli k blagoslovu in v nedeljo varovancem postregli z velikonočnim zajtrkom.

V VDC Murenčki so na Veliki četrtek barvali pisanke. Vsaka je bila drugačna, posebna, čudovita in unikatna. Tudi pogovor ob jutranji kavi so namenili prazniku. Najpomembnejša aktivnost, ki so jo izpeleljali, je bilo sodelovanje na 1. velikonočni tržnici na vaškem središču v Staršah. Skrbno so ustvarjali izdelke in se veselili dneva, ko so se lahko predstavili na stojnici. Ponudili so košarice, voščilnice, vrečke iz blaga in nakit. Nasmejani in z dobro voljo so predstavljali svoje izdelke. Veseli so bili vseh, ki so se ustavili ob stojnici. Prijetno je bilo slišati vaščane, ko rečejo: »To so pa naši Murenčki.« Hvaležni so bili vsem, ki so z njimi poklepetali, vzeli izdelek in podarili svoj dar. Vedno znova so ob dogodkih, ki se odvijajo v lokalni skupnosti, veseli in

ponosni, ko vidijo in doživijo, da so resnično del te skupnosti.

Skrbno, s hrepenenjem in pričakovanjem, so se na praznik Velike noči pripravljali tudi v Domu sv. Eme. Sodelavke ŽK Šentjanž so stanovalcem na cvetno soboto prinesle snope, g. župnik Igor pa jih je blagoslovil. Bilo je prijetno srečanje ob molitvi in pričakovanju cvetne nedelje. Na ustvarjalnih delavnicah so barvali jajčka za dekoracijo doma. Letos so izbrali tehniko marmoriranja na plastična jajca. Nastali so res lepi okraski, s katerimi smo polepšali skupne prostore. Seveda so pobarvali tudi prava jajca, ki jih je hkrati z ostalimi velikonočnimi jedmi g. župnik blagoslovil v domski kapeli.

Stanovalci in zaposleni v Domu Danijela Halasa v Veliki Polani so z velikim veseljem pričakovali praznični mesec april, polni upanja in v želji, da bi vsak izmed njih našel notranji mir, zadovoljstvo ter občutil povezanost z najbližjim. Priprave na Veliko noč so začeli v prvem tednu aprila s sveto spovedjo pred mašo. Vsi stanovalci so imeli priložnost, da se udeležijo spovedi – nepomične stanovalce je duhovnik obiskal in spovedal v sobah. Nadaljevali so z druženjem ob raznih družabnih igrah, petjem ljudskih pesmi in aktivnostmi v delovni terapiji, kjer so stanovalci izdelovali razne velikonočne izdelke, kot so piščančki, zajčki, košarice in pisani pirhi. V Velikem tednu so izdelke, ustvarjene v postnem času, postavili na ogled v avli doma, pod naslovom Velikonočna razstava. Na veliki petek so pobarvali pirhe in pripravili polno košaro dobrot za žegen.

V Domu sv. Lenarta

V Domu sv. Lenarta so v tednu pred velikonočnimi prazniki pripravili delavnice izdelovanja butar in voščilnic, okraševanja pirhov in drugih velikonočnih dekoracij ter tako stanovalcem pričarali praznično vzdušje največjega krščanskega praznika. Na varovanem oddelku so na cvetno soboto povabili svojce stanovalcev, kateri so skupaj s svojimi bližnjimi pripravljali presmece in barvali pirhe. Povabilu so se odzvale tudi članice društva kmečkih žena in gospodinje iz Jurovskega dolga. Pekle so štajersko gibanico. Na cvetno nedeljo so stanovalci presmece nesli k blagoslovu v domsko kapelo. Na Veliko soboto so stanovalci nesli v domsko kapelico blagoslovit košaro velikonočnih jedi, ki so jo pomagali pripraviti v okviru aktivnosti delovne terapije. Na velikonočno nedeljo pa so se radi udeležili praznične svete maše in bili deležni velikonočnega zajtrka. Duhovniki so poskrbeli za slovesno obhajanje svetega tridnevja, stanovalci so imeli možnost zakramenta svete spovedi, ves postni čas so vsak petek molili križev pot. •

murska sobota

VIŠKI HRANE V DOBRODELNE NAMENE

Karlo Smodiš

Kar nekaj prostovoljcev Karitas prostovoljno in z veseljem dela v tako imenovanih »ljudskih kuhinjah«. V njih dobijo kosilo ljudje, ki so se znašli v veliki življenjski stiski. Zanje je topel obrok, ki ga dobijo na Karitas, velikokrat tudi edini obrok, ki ga zaužijejo. Ko se bliža konec tedna, slišimo prostovoljci vse več vprašanj, ali bo v petek »kaj za s sabo«. To pomeni, ali bodo dobili

za površ še kakšno hrano, ki si jo bodo lahko pripravili čez vikend.

Sodelavci murskosoboške škofijske Karitas smo zelo veseli, če jim lahko odgovorimo pritrdilno. Za naš

pritrden odgovor pa ima zasluge nekaj podjetij, ki vsako leto podarijo viške svojih proizvodov Karitas. Gre za povsem ustrezne izdelke, ki podjetjem ostanejo kot viški, ki bi jih sicer zavrgli. Kot je na srečanju ob koncu lanskega leta dejal eden od predstavnikov podjetja, ki sodeluje s Karitas, so tega sodelovanja zelo veseli. Zavedajo se namreč etične in moralne odgovornosti do ljudi v stiski, do ustreznega ravnanja s hrano in nazadnje tudi do varovanja okolja. V proizvodnji nikoli ne morejo natančno predvideti, koliko izdelkov se po prodalo. Zato se srečujejo z viški hrane, ki jo potem darujejo Karitas.

Iz teh proizvodov na Karitas oblikujemo ustrezne pakete in jih izročimo posameznikom, ki prihajajo vsak dan v kuhinjo na topel obrok, ali jih dodamo paketom, ki jih dobijo posamezniki ali družine kot enkratno ali občasno pomoč. Zelo priljubljeni so proizvodi »pogrej in pojej«, ker so že pripravljeni in z njimi ni posebnega dela, samo pogreti jih je treba.

»Kje pa naj jih pogrejem?« je zadnjič vprašal eden od meščanov. »Elektriko so mi odklopili, 'koharja' na plin pa tudi nimam.« Ob takih vprašanjih človek obmolkne in se vpraša, kako solidarna in socialna družba smo. Saj vem, da kdo poreče, naj vsak saj malo poskrbi sam zase, a nekaterim to kljub trudu in prizadevanju ne uspe. Ali jih opazimo in ...? •

Oddaja Karitas

V nedeljo

**21. 5.: Predstavitve škofijskih karitas
in**

**4. 6.: Predstavitve akcije
Otroci nas potrebujejo**

**radio
ognjišče**

Mladi prostovoljci za Počitnice Biserov so se tokrat srečali v Vrbju pri Žalcu.

Stanovalke Doma sv. Lenarta pri barvanju pirhov.

**»In krog je sklenjen...gospa Metka je posvojila sliko, ki bo v njenem domu pričevala lepo in dobro...«
Umetniki za Karitas so gostovali v Trstu.**

**»Le korajžno, saj bo šlo!«
Mladi prostovoljci so se na pripravah za delo z otroci soočili tudi z občutki, ki jih prinaša slepota.**

Viaje Slovenske Karitas:
Karitas
- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

